

Unitat didàctica: El Papa de l'Església



CURS:6è

Presentació de la unitat de programació:

Aquesta unitat de programació està dedicada a treballar un aspecte de l'església; La persona del Papa les seves funcions i aspectes relacionats amb la vestimenta. A més a més estudiarem qui forma l'església. A grans trets veurem aspectes generals de qui són les persones que formen l'Església.

La unitat de programació està pensada per a treballar a quart de Cicle Mitjà i està formulada per a treballar com a projecte interdisciplinari. Tot el material visual que es fa servir al treball es pot utilitzar per a penjar a l'aula.

CONTINGUTS:

- El Papa de Roma; Francesc I
- Vestimenta del Papa (pal-li, casulla, mitra, alba)
- Sant Pere.

CRITERIS D'AVAUACIÓ:

- Valorar la importància de la figura del Papa.
- Anar adquirint progressivament autonomia personal en el treball.
- Respectar les opinions diverses i diferents dels companys/es.
- Adonar-se que el joc és un mètode de diversió i no de baralles.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

L'alumne ha de ser capaç de:

- Apropar-se i familiaritzar-se amb la figura del Papa actual, Francesc I
- Conèixer amb propietat vocabulari específic del tema.
- Resumir els actes de proclamació del Papa.

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLEN

- Competències comunicatives
 - Competència comunicativa, lingüística i audiovisual.
 - Competència artística i cultural.
- Competències metodològiques
 - Competència del tractament de la informació i competència digital.
 - Competència d'aprendre a aprendre.

- Competències personals
 - Competència d'autonomia i iniciativa personal
- Competències específiques centrades en conviure i habitar el món
 - Competència emocional

PRIMERA SESSIÓ

(60 minuts)

A la primera sessió - classe explicarem als alumnes qui és el Papa de Roma.

- La mestra ensenyarà als alumnes una fotografia¹ on apareix el Papa Francesc I i una altra de la *fumata* blanca que anuncia al món sencer que ja tenim un successor. Els nenes i nenes de la classe podran dir tot el què sàpiguen sobre qui és el Papa de Roma. En cas que no sàpiguen qui és se'ls haurà d'ajudar fent algunes preguntes:

. Com va vestit?

. Què creieu que deu voler dir el collar que porta penjant?

. Per a qui creieu que pot treballar aquest senyor?

. I el fum? Creieu que té a veure amb un incendi o és una altra cosa?

Aquestes preguntes en cas que no sàpiguen per on va el tema ajudaran a treure resposta.

Si comencen a parlar farem una ronda i els deixarem dir. El docent prendrà nota de totes les aportacions i les anotarà a la pissarra, amb el nom dels alumnes que han participat. Els alumnes escriuran als seus projectes² el nom del seus companys i també els seus comentaris, si és

¹ Es troba als annexos a l'apartat A

² A l'annex D es troba el cos del projecte que els alumnes hauran d'anar omplint.

que n'han fet, les seves aportacions i així durant el projecte i sobretot al final veurem si el què pensaven era encertat o no.

No obstant en aquest moments de la classe poden ser arriscades les seves intervencions i la mestra ha d'anar en compte perquè els alumnes han sentit que tenim un nou Papa i potser tota la informació que aportin no sigui vertadera o realment fiable i per tant se'ls haurà de corregir.

- Una vegada hauran copiat els seus comentaris la mestra explicarà als alumnes que en aquest projecte intentarem aprendre més coses de manera divertida sobre la figura del Papa, una figura que representa a tota la nostra comunitat cristiana.

(60 minuts)

- Se n'anirem a la sala d'ordinadors i demanarem als alumnes que omplin una petita fitxa³ a mode de carnet⁴, que després la mestra plastificarà i els hi ho repartirà per a que s'ho pengin mentre dura el projecte, sobre en Francesc amb les seves dades personals per tal de tenir una noció molt general de la seva biografia.

Aquesta activitat pretén que els alumnes es facin amb un carnet que els identificarà a tots com a Papes i on tindran recollida una informació. Serà el seu carnet personal. Deixarem que cada alumne busqui la fotografia que més li agradi donant una sèrie d'ordres:

- ✓ Buscarem a www.google.es dins l'apartat d'**imatges** la paraula: *Papa Francesc*. Escolliran la que més el agradi per a enganxar-la a la foto del carnet que la mestra els imprimirà.
- ✓ Per a buscar la informació a la wikipedia.org posaran la paraula *Papa Francesc* i allà podran trobar tota la informació que se'ls demana.

A continuació podran omplir la fitxa i enganxar la foto, per a que posteriorment d'haver-la enganxat es pugui plastificar el carnet i posar-hi un cordill.

⁴ El model d'aquest carnet es troba a l'apartat dels annexos B

Nom i cognoms:	<input type="text"/>
Títol:	
Data de l'elecció:	
Lloc de naixement:	
Data de naixement:	
Estudis:	

SEGONA SESSIÓ

(60 minuts)

En aquesta sessió ja comencem a aprofundir una mica més sobre la figura del Papa, ja no com a Papa Francesc sinó com a persona que representa l'Església nostra.

El docent pot preguntar als alumnes a través d'unes interrogacions guiades les següents qüestions en negreta. A sota hi ha les possibles respostes que el mestre pot anar donant a l'hora de l'explicació, ja que unes bases teòriques trobo que les han de tenir.

Què vol dir ser Papa?

Què en sabem del Papa actual? (aquesta pregunta dóna resposta al que s'ha treballat en la sessió anterior.)

On viu el Papa?⁵

Després de fer aquest col·loqui explicarem als alumnes que el dia 13 de març del 2013 el nostre Papa va ser escollit a Roma a través d'unes votacions fetes per molts bisbes i cardenals, que són els ajudants del Papa i manen en un territori en concret, en una reunió secreta que s'anomena conclave.

Llavors se'ls hi pregunta si saben que volen dir les dues imatges de l'annex⁶.

⁵ Les respostes a aquestes preguntes són al solucionari al apartat de la segona sessió

⁶ Apartat C) de l'annex

Una **fumata negra** vol dir que cap dels futurs Papes ha obtingut el màxim número de vots i que s'ha de repetir la votació. Anuncien a tots els que estan esperant el gran esdeveniment que encara no tenim nou Papa.

La **fumata blanca** vol dir que ja les votacions han acabat i que un membre ha aconseguit ser votat per la majoria i que ha tenim gràcies a Déu nou Papa a l'Església.

Molts cops senten coses per la televisió però no les saben relacionar amb la veritat i nosaltres a la classe de religió em d'esclarir als alumnes els possibles dubtes que puguin tenir respecte a qualsevol tema a tractar i més encara si és un fet socials que pot estar distorsionat molts cops per la ignorància

Una vegada tenim informació general sobre l'elecció del Papa i sobre la seva figura els hi demanarem que ens facin de periodistes.

Els hi proporcionarem una plantilla⁷ d'una portada d'un diari i ells amb tota la informació proporcionada a classe i amb tots els comentaris que han anat fent al llarg de les dues sessions hauran de redactar una notícia que tingui relació amb el que s'ha treballat del Papa i uns altres faran de reporters.

Hi ha dues opcions possibles per als alumnes que vulguin fer de periodistes:

1. El mestre/a deixa llibertat total als alumnes si són prou grans i han entès sense cap mena de dificultat les explicacions.
2. El mestre/a dóna unes paraules clau amb les qual han de confeccionar la notícia, per exemple: **Papa Francesc I, Vaticà, 13 de març 2013, conclau, fumata, alegria i joia.**

Aquesta elecció es deixa en mans del mestre responsable de l'activitat. Els alumnes una vegada tinguin les notícies redactades les llegiran als companys i les enganxarem al passadís de l'escola.

Per als alumnes que volen fer de reporters de televisió la guia és la següent.

⁷ Apartat D) de l'annex

1. Els deixarem que es preparin la notícia en un full en brut i que la passin a net quan la tinguin llesta. Els hi recordarem que s'han de presentar, dir en el lloc on es troben i la notícia, i finalment un comiat.
2. Quan tinguin preparada la notícia tots els alumnes seuran i tots escoltarem als nostres companys-reporters i la mestra gravarà les seves actuacions.

Per a fer més reals els reportatges i/o notícies la mestra podrà dibuixar en un mural la silueta o el fons de la ciutat del Vaticà o bé com si estiguessen a peu de carrer o bé com si estiguessin en un edifici. Tot això és purament voluntari i si la mestra disposa de temps per a fer-ho. En cas de no disposar ens en podem anar al pati de l'escola a gravar.

A tots dos grups els recordarem que existeix en els conlaus una frase que no es poden deixar de dir mai quan surt elegit el nou Papa: **Habemus Papam!** que en català significa: **Ja tenim nou Papa!**

Aquesta és una activitat diferent, divertida i amena. On poden recordar una altra vegada tot el què han anat aprenent a l'aula.

TERCERA SESSIÓ

(60 minuts)

En aquesta sessió final farem un joc grupal i una fitxa final on treballarem vocabulari divers.

Un cop hem fet un repàs als esdeveniments més importants sobre el Papa, anem a treballar l'últim esglaó del treball.

Anem a aprendre una mica més de vocabulari referent a la vestiments i símbols que representen el Papa.

Quins elements es donen al Papa com a símbol del seu poder?

Bàcul és una mena crossa símbol d'autoritat dels bisbes com a pastors espirituals del poble.

Anell del pescador anell que porta el Papa com a símbol de poder i que porta gravat el seu nom i un dibuix de Pere pescador, primer Papa de la història. Es

pot fer servir com a segell. Els anells solen ser d'or però el Papa Francesc ha decidit demanar-lo en plata com a símbol de estar més al costat dels pobres.

Quin vestuari porta el Papa?

Mitra corona alta i acabada en punta, amb dues cintes que cauen sobre l'esquena (anomenades **ínfules**). És símbol de poder. Es fa servir en els moments importants de la celebració.

Pal-li Banda blanca amb creus de seda que es posa a les espatlles penjant sobre el pit. És símbol d'autoritat episcopal, d'unitat i de fortalesa.

Casulla peça de vestir oberta per tots dos costats, que cau per davant i darrere fins a mitja cama.

Alba túnica de tela blanca i amb mànigues que simbolitza la puresa de cor del ministre litúrgic que es disposa a fer la celebració. És una peça que es posa sota la casulla.

Dintre del quadern de projecte de l'alumne hi ha una fitxa⁸ amb la silueta del Papa i on hi són els símbols i peces de vestir tradicionals del Papa. I hauran d'enganxar les etiquetes amb el nom de cadascuna. Els alumnes seran ajudats per la mestra tot i que els hi anirà preguntant i seran ells qui també podran anar dient la solució.

Una vegada acabada la fitxa dividirem la classe en dos grups. Cada grup tindrà a la paret de la classe una làmina DIN-3 ampliada igual que la que tenen al dossier de treball. El joc l'hem titulat: **el joc Papal** i és senzill.

Cada grup triarà l'ordre de sortida.

Quan la mestra doni l'ordre de sortida cada membre del grup haurà de córrer a la taula de la mestra on hi hauran les fitxes plastificades i hauran d'anar corrents i amb blue-tack posar-les damunt de la peça que creguin que és.

Si el que va darrere creu que està mal posada podrà canviar-la de lloc però no podrà agafar-ne cap.

Fins que cada jugador no arribi a la filera del seu grup no podrà sortir el següent.

⁸ Dossier de l'alumne al apartat D de l'annex

Guanyarà l'equip que abans hagi col·locat totes les fitxes correctament.

ANNEX A)

Nom i cognoms:	
Títol:	
Data de l'elecció:	
Lloc de naixement:	
Data de naixement:	
Estudis:	

SOLUCIONARI

Primera sessió:

Respostes de la mestra i pistes:

Com va vestit?

Porta una túnica de color blanc, un birret al cap i sembla que porti moltes capes.

.Què creieu que deu voler dir el penjoll que porta al coll?

És una creu i de ben segur que creu en Déu.

.Per a qui creieu que pot treballar aquest senyor?

Si porta una creu i està saludant a algú segurament fa una feina de servei als altres.

.I el fum? Creieu que té a veure amb un incendi o és una altra cosa?

Penseu que una casa pot tenir una xemeneia tant estreta? El fum segurament deu voler dir alguna cosa.

Nom i cognoms: Jorge Mario

Bergoglio

Títol: Papa de l'Església, Papa de Roma

Data de l'elecció: 13 de març de

Segona sessió:

Respostes de la mestra

Què vol dir ser Papa?

El Papa és una persona, un bisbe, que és un cristià que mana dins d'un territori en concret, i que és el cap el que representa la nostra església. Entre d'altres càrrecs importants també és el qui mana al Vaticà que és una ciutat de Roma molt important i el successor dels Apòstols (qui continua amb la tasca d'escampar la Bona Nova de Déu). És una persona molt important ja que d'ell depenen moltes persones i ell s'encarrega de posar ordre i procurar que tota la Església estigui unida.

Qui és el Papa actual?

Fins fa unes setmanes els cristians teníem un Papa que va decidir deixar de ser-ho perquè ja era gran i volia descansar. I llavors en van haver de triar a un altre. El Papa que va sortir escollit va ser el Jorge Mario Bergoglio, i ell es va posar de nom Francesc I. Va néixer a Argentina un país d'Amèrica Llatina fa 77 anys.

Com que l'anterior Papa va marxar en vam haver de triar un però també pot passar que es mori i si es mor també se'n tria un.

Aquest nou Papa diuen que li agrada molt estar al servei dels pobres i apropar-se més a la gent, cosa que potser altres Papes havien sigut més distants.

On viu el Papa?

El Papa viu al Palau Papal en una petita ciutat de Roma que es diu Vaticà. És un lloc molt famós perquè entre altres coses s'hi troba la Capella Sixtina.